

**Організація
та
проведення
змагань з
баскетболу**

Організація проведення змагань

Змагання з баскетболу - невід'ємна частина навчально-тренувального процесу. Вони мають особливе значення для вдосконалення спортивної майстерності гравців, сприяють вихованню рухових навичок і волевих якостей.

Змагання - це своєрідний підсумок тренувальної, виховної та організаційної роботи тренера і колективу. Участь в них впливає на характер гравців. Тому змаганням повинна передувати копійка тренувальна робота. При плануванні змагань слід враховувати вік і рівень підготовки учасників.

Про початок змагань треба сповістити любителів спорту, підготувати майданчик, перевірити інвентар, підготувати місце для глядачів.

Організатори змагань повинні завчасно продумати сценарій відкриття та закриття змагань. Для цього необхідно потурбуватися про музичне супроводження; виділити, хто командуватиме парадом і прийматиме його; визначити місце збору учасників змагань, порядок виходу команд, розміщення їх у залі; підготувати прапор і провести репетицію його підйому, ознайомити капітанів команд з процедурою підйому прапора; визначити порядок виходу команд із залу.

Під час змагань на стенді вивісити таблицю і занести результати гри відразу після її закінчення. Зал радіофікувати. Перед кожною грою знайомити глядачів з гравцями команд і суддівською бригадою.

Після закінчення змагань провести заключний спортивний парад, підбити підсумки та провести церемонію нагородження переможців.

Змагання - прекрасний засіб пропаганди гри, вони сприяють залученню до занять баскетболом, виявляють найбільш здібних для дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Організація та проведення змагань з баскетболу складається з трьох етапів.

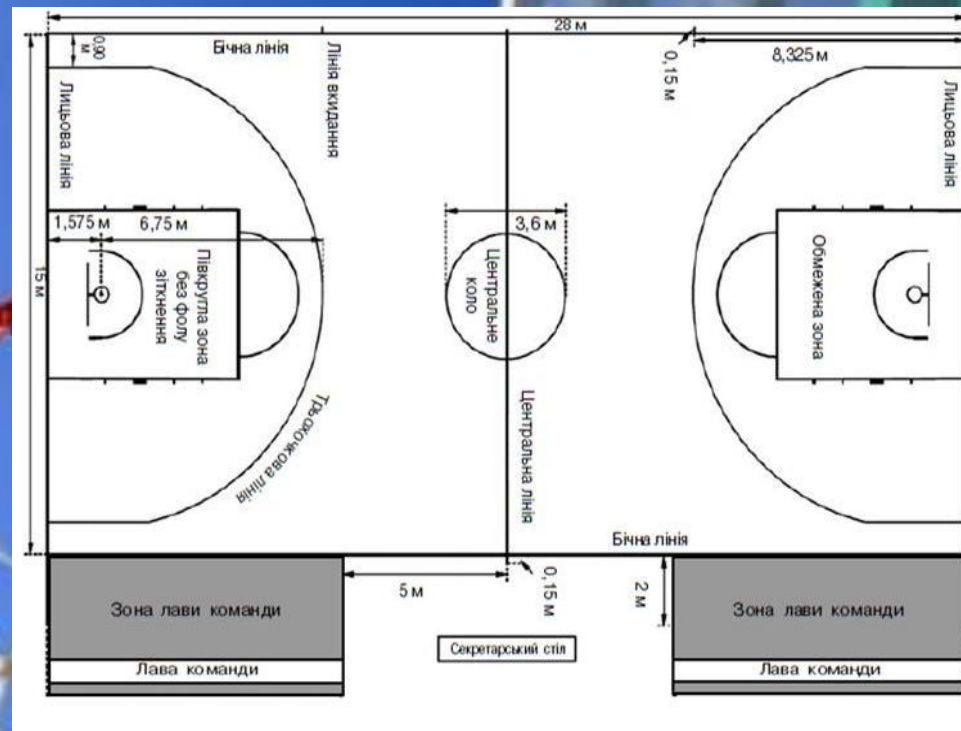
Перший етап

Підготовка до змагання: підготовка спортивної бази; складання положення про змагання та відправлення його майбутнім учасникам; реклама - афіші, плакати, інформація у пресі, на радіо і телебаченні тощо; замовлення готелю чи іншого житла для проживання учасників і суддів; створення організаційного комітету по проведенню змагань і розподіл обов'язків між його членами; підготовка заходів, що стосуються культурної програми, а також процедури відкриття змагань.

У баскетбол грають дві команди, у кожній з яких по п'ять гравців. Мета кожної з них закинути м'яч у кошик суперника й перешкодити іншій команді оволодіти м'ячем та закинути його у власний кошик.

Кошик, який команда атакує, є кошиком суперника; а кошик, який та ж команда захищає, називається власним кошиком команди.

М'яч під час гри можна передавати, кидати, відбивати, котити або вести в будь-якому напрямку за умови дотримання положень відповідних статей правил гри в баскетбол.

Переможцем гри стає команда, яка після закінчення ігрового часу четвертого періоду чи додаткового(их) періоду(ів) набрала більшу кількість очок.

Для головних офіційних змагань ФІБА, а також для споруджуваних нових ігрових майданчиків розміри, обмірювані від внутрішнього краю обмежувальних ліній, повинні бути 28 метрів у довжину і 15 метрів у ширину. Для всіх інших змагань можливі відхилення, з мінімальними розмірами 26 метрів у довжину і 14 метрів у ширину.

Висота стелі чи відстань до найнижчого предмета над майданчиком має бути не менше 7-ми метрів.

Положення про змагання

1. Мета і завдання. Мета змагань (зміцнення здоров'я учасників, підбиття підсумків навчальної роботи, популяризація баскетболу, формування збірної команди для участі в змаганнях вищого рангу). Завдання залежить від масштабу і виду змагань.
  2. Місце і термін проведення: місце (база), де проводяться змагання; числа певного місяця і року.
  3. Керівництво змаганнями: організація, що проводить змагання, суддівська колегія.
  4. Учасники змагань: назви команд, вік учасників, їх кваліфікація; кількість учасників, які вносяться в заявку.
  5. Умови проведення змагань: системи розіграшу; порядок визначення переможця. Як правило, у баскетболі за перемогу команда отримує 2 очки, за поразку - 1 очко, за неявку - 0 очок. У випадку, коли дві чи більше команд наберуть однакову кількість очок, перевага надається тій команді, у якої кращі:
    - результати в особистих зустрічах;
    - різниця закинутих і пропущених м'ячів;
    - більше перемог;
    - більша кількість закинутих м'ячів.Коли всі ці показники рівні, переможець може бути визначений шляхом жеребкування.
  6. Нагородження команд та учасників. Як правило, команди нагороджуються вимпелами та грамотами, а гравці грамотами та медалями відповідних гатунків. Можливо також нагородження гравців і тренерів команд цінними призами.
  7. Умови прийому команд: організація, що фінансує змагання; дата приїзду і від'їзду команд; умови проживання і харчування.
  8. Форми та терміни подання заявок і перезаявок, порядок оформлення команд та учасників (форма заявок команд може додаватися до положення).
  10. Місце та час проведення жеребкування.
- Положення про змагання затверджується керівником організації, що проводить змагання.

Другий етап

Допуск до змагання здійснює мандатна комісія згідно з положенням про змагання.

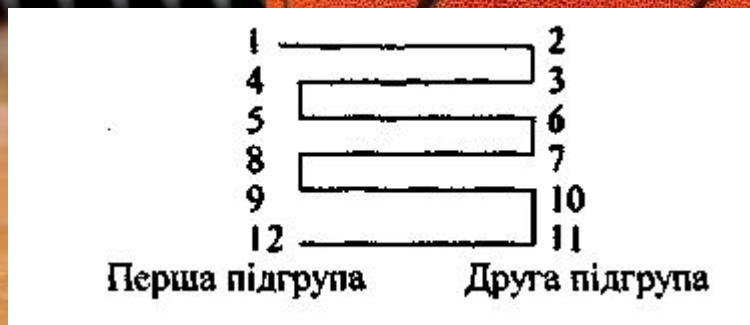
Відповідальність за допуск несуть головний суддя змагання, головний лікар змагання і представник мандатної комісії.

Жеребкування здійснюється з метою присвоїти командам певні номери, які використовуються при складанні календаря змагання. Застосовується два способи жеребкування: загальне жеребкування (усіх команд водночас); розсіювання команд.

Розсіювання команд дозволяє сформувати підгрупи (коли у змаганні бере участь велика кількість команд і воно проходить у два етапи: спочатку ігри у підгрупах, а потім - фінал) приблизно однакові за силами. Використовуються дві схеми розсіювання: за жеребкуванням і "змійка". Якщо розсіювання провадиться за жеребкуванням, береться кількість команд, яка відповідає кількості підгруп, і між ними кидається жереб для розподілу цих команд по підгрупах. Далі у такій же послідовності розподіляється за жеребом наступна група команд.

За умов розсіювання за схемою "змійка" командам присвоюються номери відповідно до їх місця, яке вони зайняли на попередніх змаганнях. Далі ці команди згідно з присвоєними їм номерами розподіляються по підгрупах. Наприклад, схема розподілу 12 команд на дві підгрупи буде мати такий вигляд:

Відповідно до системи розіграшу і підсумків жеребкування команд складається і затверджується календар змагання.

Третій етап

Наприкінці змагання оформлюється папка, в якій повинні бути такі документи:

1. Положення про змагання.
2. Кошторис витрат.
3. Заявки команд.
4. Календар.
5. Протокол ігор.
6. Турнірна таблиця.
7. Звіт головного судді.

Календар визначає порядок, термін та місце проведення змагання від початку до кінця.

Перед початком кожної гри заповнюється протокол. Наприкінці матчу протокол підписують судді.

Результати ігор заносять у спеціальну таблицю:

№ п/п	Команда	1	2	3	4	Співвідношення м'ячів	Кількість очок	Місце
1		XXX						
2			XXX					
3				XXX				
4					XXX			

У звіті головного судді дається стисла характеристика змагання: організація, стан спортивних споруд, робота суддівської колегії і обслуговуючого персоналу, відзначаються негативні моменти і пропозиції щодо поліпшення проведення змагання у майбутньому, У кінці звіту вказуються спортивні результати команд, виконання спортивних розрядів тощо.